

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2018. április 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Verseny – Erőfölénnyel való visszaélés – Az EUMSZ 102. cikk második albekezdésének c) pontja – A »hátrányos versenyhelyzet« fogalma – Hátrányosan megkülönböztető díjszabás a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacon – A szerzői jogokhoz kapcsolódó szomszédos jogokat kezelő társaság – A televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló nemzeti szolgáltatók által fizetendő díj”

A C-525/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão (verseny-, szabályozási és felügyeleti bíróság, Portugália) a Bírósághoz 2016. október 13-án érkezett, 2016. július 13-i határozatával terjesztett elő

a **Meo – Serviços de Comunicações e Multimédia SA**

és

az **Autoridade da Concorrência**

között,

a **GDA – Cooperativa de Gestão dos Direitos dos Artistas Intérpretes ou Executantes, CRL**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. október 5-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a MEO – Serviços de Comunicações e Multimédia SA képviseletében M. Couto, S. de Vasconcelos Casimiro és P. Castro e Sousa advogadas, valamint N. Mimoso Ruiz és A. Norinho de Oliveira advogados,

* Az eljárás nyelve: portugál.

- a GDA – Cooperativa de Gestão dos Direitos dos Artistas Intérpretes ou Executantes, CRL képviselőjében O. Castelo Paulo, G. Gentil Anastácio, L. Seifert Guincho és P. Guerra e Andrade advogados, valamint A. R. Gomes de Andrade advogada,
- a portugál kormány képviselőjében L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, S. Carvalho Sousa és M. Caldeira, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviselőjében M. A. Sampol Pucurull és A. Gavela Llopis, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében P. Costa de Oliveira, A. Dawes, H. Leupold és T. Christoforou, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. december 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 102. cikk második albekezdése c) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a MEO – Serviços de Comunicações e Multimédia SA (a továbbiakban: MEO) és az Autoridade da Concorrência (Versenyhatóság, Portugália) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amellyel ez utóbbi megszüntette a MEO-nak a GDA – Cooperativa de Gestão dos Direitos dos Artistas Intérpretes ou Executantes (előadóművészek jogkezelő szövetsége, Portugália; a továbbiakban: GDA) ellen erőfölénnyel való esetleges visszaélés miatt benyújtott panaszára irányuló eljárást, amely visszaélés többek között a GDA által a MEO-val mint a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló szolgáltatóval szemben alkalmazott díj összege tekintetében fennálló hátrányos megkülönböztetésből állt.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A[z EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 3. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata értelmében:

„Ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok [az EUMSZ 102. cikk] által tiltott visszaélésre a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor [az EUMSZ 102. cikket] is alkalmazniuk kell.”

A portugál jog

- 4 A Novo Regime Jurídico da Concorrência (új versenyjogi szabályozás) 11. cikke (1) bekezdésének és (2) bekezdése c) pontjának tartalma megegyezik az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontjában foglalt tartalommal.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 5 A GDA az előadóművészek jogainak nonprofit jellegű, közös jogkezelő szövetkezete, amely a tagjait, valamint a vele képviseleti és/vagy viszonyossági szerződést kötő külföldi jogkezelő szervezetek tagjait megillető szerzői jogokhoz kapcsolódó szomszédos jogokat kezeli. E feladatának keretében a GDA fő tevékenysége a szomszédos jogok gyakorlásából eredő jogdíjak beszedése, valamint ezen összegeknek a jogosultak közötti szétosztása.
- 6 Jelenleg e társaság a szomszédos jogok közös kezelését végző egyetlen szervezet Portugáliában.
- 7 A GDA tagjainak, illetve a vele képviseleti vagy viszonyossági szerződést kötő külföldi azonos szervezetek tagjainak repertoárját felhasználó vállalkozások között találhatók a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló szolgáltatók. Az alapeljárás felperese, a MEO e szolgáltatók egyike, így a GDA ügyfele.
- 8 A 2010. év és a 2013. év között a GDA nagykereskedői szolgáltatás keretében egyidejűleg három díjat, így a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló különböző szolgáltatók tekintetében különböző díjakat alkalmazott.
- 9 A Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a GDA a MEO-val szemben olyan díjat alkalmazott, amelyet egy 2012. április 10-i választottbírói határozat állapított meg. Az alkalmazandó nemzeti jog ugyanis előírja, hogy ha a felek nem jutnak megállapodásra a jogokra vonatkozó tárgyalások során, választottbírói határozat kell fordulniuk.
- 10 2014. június 24-én és október 22-én a PT Comunicações SA, a MEO jogelődje panaszt nyújtott be a Versenyhatósághoz a GDA ellen erőfölénnyel való esetleges visszaélés miatt. E visszaélés abból eredt, hogy a GDA túlzott árakat alkalmazott a szerzői jogokkal kapcsolatos szomszédos jogok érvényesítésére vonatkozóan, és hogy ezenkívül a GDA egyenlőtlen feltételeket alkalmazott a MEO és a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló másik szolgáltató, a NOS Comunicações SA (a továbbiakban: NOS) között.
- 11 2015. március 19-én a Versenyhatóság vizsgálatot indított, amelynek eredményeként az ügyet a 2016. március 3-án hozott határozattal lezárta azzal az indokkal, hogy nem állnak fenn olyan valószínűsítő körülmények, amelyek kellően alátámasztanák az erőfölénnyel való visszaélést.
- 12 A Versenyhatóság megállapította, hogy 2009 és 2013 között a GDA bizonyos ügyfelekre különböző díjakat alkalmazott. Azonban e hatóság többek között a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló kiskereskedelmi szolgáltatásnyújtás költség-, nyereség- és jövedelmezőségszerkezetére támaszkodva azon a véleményen volt, hogy a díjak közötti e különbségtétel nincs korlátozó hatással a MEO versenyhelyzetére.
- 13 Az említett hatóság szerint ahhoz, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdése c) pontjának a megsértését meg lehessen állapítani, az esetlegesen hátrányosan megkülönböztető díjszabásnak ténylegesen alkalmasnak kell lennie a piaci verseny torzítására azért, hogy a versenytárs vállalkozást vagy vállalkozásokat a többiekhez képest hátrányos versenyhelyzetbe kényszerít. Az az értelmezés, amely szerint egy erőfölényben lévő vállalkozás által tanúsított bármely hátrányosan megkülönböztető magatartás *ipso facto* az EUMSZ 102. cikk második bekezdése c) pontjának a megsértését eredményezi, ellentétes lenne többek között a Bíróság ítélkezési gyakorlatával.
- 14 A MEO keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság, a Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão (verseny-, szabályozási és felügyeleti bíróság, Portugália) előtt a Versenyhatóság eljárás megszüntető 2016. március 3-i határozata ellen azzal érvelve, hogy e határozat téves jogalkalmazáson alapul, mivel e hatóság a Bíróság ítélkezési gyakorlatában értelmezett versenyhátrányra vonatkozó

kritérium értékelése helyett azt vizsgálta, hogy jelentős és számszerűsíthető versenytorzulásról van-e szó. Márpedig a MEO szerint az említett ítélkezési gyakorlat alapján a Versenyhatóságnak meg kellett volna vizsgálnia, hogy a szóban forgó magatartás torzította-e a versenyt.

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a GDA érintett piacon fennálló *de facto* monopóliuma főszabály szerint lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az erőfölényben van. Azonban e bíróság megjegyzi azt is, hogy fennállnak olyan valószínűsítő körülmények, amelyek alapján a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatást kínáló szolgáltatók mindazonáltal jelentős tárgyalási mozgástérrel rendelkeznek a GDA-val szemben.
- 16 E bíróság szerint az eljárást megszüntető 2016. március 3-i határozat azon alapul, hogy a GDA által a MEO-val és a NOS-szal szemben alkalmazott díjak közötti különbség az átlagköltséghez képest kismértékű volt, és így e különbség nem volt alkalmas arra, hogy veszélyeztesse a MEO versenyhelyzetét, mivel ez utóbbi képes volt arra, hogy az említett különbséget elnyelje. Az említett bíróság e tekintetben rámutat, hogy a MEO piaci részesedése a televíziós műsorjelek és tartalom átvitelére irányuló, pénzért nyújtott szolgáltatások piacán növekedett abban az időszakban, amelyben a GDA a MEO-val és a NOS-szal szemben különböző díjakat alkalmazott.
- 17 Az alapeljárás keretében a MEO adatokat szolgáltatott a MEO, illetve a NOS által viselt, egy fogyasztóra eső teljes költséggel és átlagköltségekkel kapcsolatban. A MEO benyújtott adatokat a vállalkozásának az érintett időszak alatti, azaz a 2010. év és a 2013. év közötti bevételére és jövedelmezőségére vonatkozóan is.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint nincs kizárva, hogy a MEO versenyképességét befolyásolta ez az eltérő árképzés.
- 19 E bíróság szerint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a kereskedelmi partnerekkel szemben tanúsított, bizonyos hátrányosan megkülönböztető magatartások természetüknél fogva versenyhátrányt idézhetnek elő. Ezenkívül ezen ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a hátrányosan megkülönböztető elsődleges magatartások esetén, amelyek hatást gyakorolnak az ugyanazon érintett piacon jelen lévő közvetlen versenytársakra, elegendő annak bizonyítása, hogy e magatartások alkalmasak a verseny korlátozására. A termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacon fennálló olyan hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban, mint amelyről az alapügyben szó van, *a priori* szintén nincs szükség az érintett vállalkozások versenyhelyzetére gyakorolt hatások konkrét értékelésére.
- 20 Mindazonáltal a Bíróság még nem foglalt egyértelműen állást azzal kapcsolatban, hogy az erőfölénnyel való esetleges visszaélés versenyre gyakorolt konkrét hatásai relevánsak-e annak megállapítása céljából, hogy fennáll az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja értelmében vett „hátrányos versenyhelyzet”.
- 21 E körülmények között a Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão (verseny-, szabályozási és felügyeleti bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az érintett vállalkozás versenyhelyzetére vagy versenyképességére – különösen a nagykereskedői szolgáltatás keretében felmerülő költségek különbségének kiegyenlítésére való képességet illetően – gyakorolt hatások súlyos mértékének, jelentőségének vagy fontosságának további értékelésétől függ-e annak megállapítása, hogy az EUMSZ 102. cikk [második bekezdésének] c) pontja értelmében véve a magatartás versenyhátrányt okoz, amennyiben valamely szankcionálásra irányuló eljárásban arra utaló valószínűsítő körülmények vagy tényállási bizonyítékok szerepelnek, hogy egy erőfölényben lévő vállalkozás által követett, esetleg hátrányosan megkülönböztető díjszabási gyakorlat hatással van az egyik kiskereskedői vállalkozásra, amely így versenytársaival szemben hátrányba kerül?

- 2) Amennyiben valamely szankcionálásra irányuló eljárásban arra utaló valószínűsítő körülmények vagy bizonyítékok szerepelnek, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás által követett, hátrányosan megkülönböztető díjszabási gyakorlat »nagyon csekély jelentőségű« az érintett kiskereskedői vállalkozásnál felmerülő költségek, az általa szerzett bevételek és elért nyereség tekintetében, az EUMSZ 102. cikk [második bekezdésének] c) pontja és a [2007. március 15-i British Airways kontra Bizottság ítéletben (C-95/04 P, EU:C:2007:166, illetve a 2009. szeptember 9-i Clearstream kontra Bizottság ítéletben (T-301/04, EU:T:2009:317)] kidolgozott ítélkezési gyakorlat szerinti értelmezés összeegyeztethető-e az erőfölénnyel való visszaélésre és tiltott gyakorlatra utaló valószínűsítő körülmények hiányának megállapításával?
- 3) Vagy ellenkezőleg, e körülmény nem elegendő annak kizárásához, hogy a szóban forgó magatartás erőfölénnyel való visszaélésnek és tiltott magatartásnak minősülhessen az EUMSZ 102. cikk [második bekezdése] c) pontjának értelmében véve, és csak a jogsértő vállalkozás felelősségének és szankcionálásának meghatározásakor bizonyul relevánsnak?
- 4) Az EUMSZ 102. cikk [második bekezdésének] c) pontjában foglalt, »ami által [az üzletfelek] hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek« fordulatot azon követelménynek eleget téve kell-e értelmezni, hogy a hátrányos megkülönböztetésből származó előny egyúttal megfeleljen az érintett vállalkozás költségszerkezete minimális százalékos arányának?
- 5) Az EUMSZ 102. cikk [második bekezdésének] c) pontjában foglalt, »ami által [az üzletfelek] hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek« fordulatot azon követelménynek eleget téve kell-e értelmezni, hogy a hátrányos megkülönböztetésből származó előny egyúttal megfeleljen a szóban forgó nagykereskedői szolgáltatásban versenyző vállalkozások által viselt átlagköltségek közötti minimális különbségnek?
- 6) Az EUMSZ 102. cikk [második bekezdésének] c) pontjában foglalt, »ami által [az üzletfelek] hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek« fordulatot lehet-e azon követelménynek eleget téve értelmezni, hogy a hátrányos megkülönböztetésből származó előny a szóban forgó piac és szolgáltatás területén megfeleljen a [jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben említett] 5., 6. és 7. sz. táblázatban feltüntetett különbségeket meghaladó értékeknek, a vitatott magatartás tiltott gyakorlatnak történő minősítése céljából?
- 7) Amennyiben a 4–6. pontokban szereplő valamelyik kérdésre igenlő válasz adandó, hogyan kell meghatározni a hátrány hivatkozott alsó jelentőségi küszöbét a költségszerkezettel vagy a vizsgált kiskereskedői szolgáltatásban versenyző vállalkozások által viselt átlagköltségekkel kapcsolatban?
- 8) Ezen alsó küszöbérték meghatározása esetén, annak az adott éves időszakban való teljesítésének elmulasztása megdöntheti-e a [2009. szeptember 9-i Clearstream kontra Bizottság ítéletből (T-301/04, EU:T:2009:317)] eredő vélelmet, amelynek értelmében meg kell állapítani, hogy egy forgalmazási láncban feljebb eső (upstream) piacon *de facto* monopóliummal rendelkező vállalkozás által a kereskedelmi partner tekintetében ugyanazon szolgáltatásokra vonatkozóan eltérő árak – öt éven át folyamatosan történő – alkalmazása szükségszerűen versenyhátrány okozásához vezet az adott partnernél?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 22 Kérdéseivel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja értelmében vett „hátrányos versenyhelyzet” fogalmat úgy kell-e értelmezni, hogy az megköveteli a különböző árak erőfölénnyel rendelkező vállalkozás általi alkalmazásának az érintett vállalkozás versenyhelyzetére gyakorolt konkrét hatásainak az elemzését, és hogy adott esetben figyelembe kell-e venni az említett hatások súlyosságát.

- 23 Az EUMSZ 102. cikk első bekezdése és második bekezdésének c) pontja értelmében tilos az erőfölényben lévő vállalkozásoknak a belső piacon vagy annak jelentős részén egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételeket alkalmazni az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.
- 24 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja szerinti hátrányos megkülönböztetés különös tilalmának a célja a belső piacon a torzulásmentes verseny biztosítása. Az erőfölényben lévő vállalkozás kereskedelmi magatartása nem torzíthatja a forgalmazási láncban feljebb vagy lejjebb lévő piacon megvalósuló, azaz az e vállalkozás beszállítói vagy ügyfelei közötti versenyt. Az említett vállalkozással szerződő feleket nem lehet előnyben részesíteni vagy hátrányba hozni az utóbbiak között folyó verseny területén (2007. március 15-i British Airways kontra Bizottság ítélet, C-95/04 P, EU:C:2007:166, 143. pont). Így nem szükséges, hogy a visszaélészerű magatartás hatást gyakoroljon magára az erőfölényben lévő vállalkozás versenyhelyzetére ugyanazon a piacon, amelyen működik, és a saját lehetséges versenytársaihoz képest.
- 25 Annak meghatározására, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja alkalmazásának feltételei fennállnak-e, fontos azt megállapítani, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás magatartása a piacon nemcsak hátrányosan megkülönböztető, hanem ezen versenyhelyzet torzítására – azaz e vállalkozás egyik kereskedelmi partnere versenyhelyzetének a többiekhez viszonyított akadályozására – is irányul (2007. március 15-i British Airways kontra Bizottság ítélet, C-95/04 P, EU:C:2007:166, 144. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Annak megállapítása céljából, hogy valamely erőfölényben lévő vállalkozás által a kereskedelmi partnereivel szemben alkalmazott hátrányosan megkülönböztető díjszabás a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacon a verseny torzítására irányul-e, amint a főtanácsnok az indítványának 63. pontjában lényegében megállapította, csupán olyan azonnali hátrány fennállása, amely azon gazdasági szereplőket érinti, akikkel szemben egyenértékű ügylet esetén a versenytársaikkal szemben alkalmazott árhoz képest magasabb árat állapítottak meg, nem jelenti azt, hogy a verseny torzult vagy torzulhat.
- 27 Ugyanis a versenyhelyzetben lévő kereskedelmi partnerek hátrányos megkülönböztetése csak akkor tekinthető visszaélészerűnek, ha az erőfölényben lévő vállalkozás magatartása az ügy összes körülményére figyelemmel a verseny e kereskedelmi partnerek közötti torzításához kezd vezetni. Ilyen helyzetben azonban nem követelhető meg annak további bizonyítása, hogy a kereskedelmi partnerek egyénileg elfoglalt versenyhelyzete számszerűsíthetően ténylegesen romlott (2007. március 15-i British Airways kontra Bizottság ítélet, C-95/04 P, EU:C:2007:166, 145. pont).
- 28 Ezért, amint a főtanácsnok az indítványának 86. pontjában megjegyezte, az ügy összes releváns körülményét vizsgálni kell annak meghatározása céljából, hogy a hátrányosan megkülönböztető díjszabás az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja értelmében vett hátrányos versenyhelyzetet teremt vagy teremthet-e.
- 29 Azon kérdést illetően, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdése c) pontjának alkalmazása érdekében figyelembe kell-e venni az esetlegesen hátrányos versenyhelyzet súlyosságát, meg kell jegyezni, hogy az erőfölénnyel való visszaélés meghatározása érdekében egy érzékelhetőségi (*de minimis*) küszöb megállapítása nem indokolt (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Post Danmark ítélet, C-23/14, EU:C:2015:651, 73. pont).
- 30 Azonban ahhoz, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontjában említett hátrányosan megkülönböztető díjszabás alkalmas legyen hátrányos versenyhelyzetet teremteni, befolyással kell lennie azon gazdasági szereplő érdekeire, akivel szemben a versenytársaival szemben alkalmazott árhoz képest magasabb árat állapítottak meg.

- 31 A jelen ítélet 28. pontjában említett konkrét vizsgálat lefolytatása során a Versenyhatóságnak vagy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie az előtte folyamatban lévő ügy valamennyi körülményét. Az ilyen hatóság vagy bíróság ebben az összefüggésben szabadon értékelheti a vállalkozás erőfölényét, a díjakat érintő tárgyalási pozíciót, e díjak kiszabásának feltételeit és módjait, azok időtartamát és összegét, valamint az arra irányuló stratégia esetleges fennállását, hogy a vállalkozás a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacról kiszorítsa egyik olyan kereskedelmi partnerét, amely legalább annyira hatékony, mint a versenytársai (lásd analógia útján: 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 139. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 A jelen ügyben először is a díjak termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévői piacon való kiszabása tekintetében az erőfölénnyel és a tárgyalási pozícióval kapcsolatban a Bírósághoz benyújtott ügyiratokból kitűnik, hogy GDA-nak a MEO és a NOS a fő ügyfelei. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy fennállnak olyan valószínűsítő körülmények, amelyek alapján ezek a GDA-val szemben rendelkeznek bizonyos tárgyalási pozícióval.
- 33 Ezenkívül a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik - ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy valóban ez a helyzet -, hogy a GDA általi ármegállapítást az a törvény határozza meg, amely a feleket megegyezés hiányában arra kötelezi, hogy választottbírósághoz forduljanak. Ilyen helyzetben, és ahogyan a MEO-nak kiszámlázott árak esetében legalábbis az alapügyben szóban forgó időszak adott időpontjában történt, a GDA a választottbírósági határozat által megállapított árak alkalmazására szorítkozott.
- 34 Másodszor az alapügyben szóban forgó díjak alkalmazási idejét és összegét illetően a kérdést előterjesztő bíróság rámutat egyrészt, hogy a különböző árakat 2010 és 2013 között alkalmazták. Másrészt, ami azokat az összegeket illeti, amelyeket a MEO évente fizetett a GDA-nak, a Versenyhatóság eljárást megszüntető 2016. március 3-i határozatában szereplő információkból, amelyek pontosságát a kérdést előterjesztő bíróság vizsgálhatja, kitűnik, hogy az említett összegek viszonylag kis arányát képezték azon összköltségnek, amelyet a MEO a televíziós műsorjelek előfizetés útján történő vételére irányuló kiskereskedelmi szolgáltatásnyújtásának keretében viselt, és hogy a díjak közötti különbségtétel korlátozott befolyással volt a MEO ezen összefüggésben elért nyereségére. Márpedig, amint a főtanácsnok indítványának 104. pontjában megjegyezte, amennyiben az árak közötti különbségtétel azon gazdasági szereplő által viselt költségekre gyakorolt hatása, aki úgy véli, sérelmet szenvedett el, vagy akár e gazdasági szereplő jövedelmezőségére vagy nyereségére gyakorolt hatása nem jelentős, adott esetben ebből arra lehet következtetni, hogy a díjak közötti e különbségtétel semmiféle hatással sem lehet az említett gazdasági szereplő versenyhelyzetére.
- 35 Harmadszor fontos megjegyezni, hogy olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, amikor a különböző díjak alkalmazása kizárólag a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacot érinti, az erőfölényben lévő vállalkozásnak főszabály szerint semmiféle érdeke nem áll abban, hogy a kereskedelmi partnereinek valamelyikét a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacról kiszorítsa. Mindenesetre a Bíróság elé terjesztett iratok semmiféle arra utaló valószínűsítő körülményt nem tartalmaznak, amely alapján a GDA-nak ilyen célja lett volna.
- 36 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megállapítása, hogy a fenti megfontolások összességére tekintettel az alapügyben a díjak közötti különbségtétel alkalmas volt-e arra, hogy a MEO-nak versenyhátrányt okozzon.
- 37 A fentiekre tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja értelmében vett „hátrányos versenyhelyzet” fogalmat úgy kell értelmezni, hogy olyan esetben, amelyben az erőfölénnyel rendelkező vállalkozás a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacon hátrányosan megkülönböztető díjszabást alkalmaz a kereskedelmi partnereivel szemben, e rendelkezés olyan helyzetre irányul, amelyben e magatartás alkalmas az e kereskedelmi partnerek közötti verseny torzítására. Az ilyen „hátrányos versenyhelyzet” megállapítása nem követeli

meg a versenyhelyzet tényleges és számszerűsíthető romlásának a bizonyítását, hanem annak az ügy releváns körülményei összességének elemzésén kell alapulnia, ami lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az említett magatartás befolyással van egy vagy több említett partner költségeire, nyereségére vagy más releváns érdekére, és így e magatartás érintheti az említett versenyhelyzetet.

A költségekről

- 38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 102. cikk második bekezdésének c) pontja értelmében vett „hátrányos versenyhelyzet” fogalmat úgy kell értelmezni, hogy olyan esetben, amelyben az erőfölénnyel rendelkező vállalkozás a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő piacon hátrányosan megkülönböztető díjszabást alkalmaz a kereskedelmi partnereivel szemben, e rendelkezés olyan helyzetre irányul, amelyben e magatartás alkalmas az e kereskedelmi partnerek közötti verseny torzítására. Az ilyen „hátrányos versenyhelyzet” megállapítása nem követeli meg a versenyhelyzet tényleges és számszerűsíthető romlásának a bizonyítását, hanem annak az ügy releváns körülményei összességének elemzésén kell alapulnia, ami lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az említett magatartás befolyással van egy vagy több említett partner költségeire, nyereségére vagy más releváns érdekére, és így e magatartás érintheti az említett versenyhelyzetet.

Aláírások